

Ліга українських промисловців - виробників взуття, шкіргалантереї, хутряних виробів і шкіряних товарів

League of the manufacturers of footwear, leather haberdasherz, fur itemf and leather goods

04073, м. Київ, Куренівський провулок, 4/8 Тел/факс: (044) 379-17-36 E-mail: as-ukrprom@hotmail.com

Олександр БОРОДИНЯ,

Президент Ліги українських промисловців –
виробників взуття, шкіргалантереї,
хутряних виробів і шкіряних товарів

ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ: УКРАЇНСЬКЕ ВЗУТТЯ – КОНКУРЕНТОЗДАТНЕ

Розвиток вітчизняної легкої промисловості продовжується. Нині налічується 1500 взуттєвих підприємств, що мають достатній досвід роботи. Ентузіасти зберегли головне для відродження і продовження розвитку легкої промисловості України: традиції та вітчизняну школу. Важливо, що практики і вчені Київського національного університету технологій та дизайну (КНУТД) зуміли створити базу для відродження галузі, конкурентоспроможної за сучасних умов.

Наведу цікавий факт.

Італійські фахівці-маркетологи, врахувавши, що в основі будь-якого виробу, який реалізується споживачу, лежить вартість природних ресурсів (нафти, газу, руди, деревини тощо) та додана вартість, отримана на всіх етапах його виробництва, та взявши як еталон автомобіль «Мерседес» S-класу (наукоємність якого не викликає сумніву), що важить близько трьох тонн і коштує 150 тис. дол., визначили: 1 кг автомобіля «Мерседес» умовно коштує 50 дол.! Порівняння з українським взуттям було вражаючим. Одна пара якісного вітчизняного чоловічого взуття в середньому важить 0,5 кг і в роздрібних цінах коштує в середньому від 400 грн. Отже, 1 кг взуття коштує понад 100 дол., тобто вдвічі більше, ніж кілограм автомобіля «Мерседес»! А первинна сировина така сама: вуглеводні, метал і навіть шкіра для сидіння.

Такий високий рівень доданої вартості й велетенський обсяг внутрішнього ринку робить виробництво взуття надзвичайно вигідним для економіки України. До того ж слід враховувати, що в собівартості взуття складова енергоресурсів становить лише 1-2% (в хімічній промисловості – до 90%, в металургійній – до 40%). Висновок: випереджаюче зростання частки взуття та інших аналогічних товарів у структурі промислового виробництва (а ємність внутрішнього ринку дає змогу це зробити!) в разі зменшить питому енергоємність ВВП і розвине внутрішній ринок для галузей, які наразі страждають від експортозалежності.

Водночас у дослідженні «Нова промислова політика для України: курс на неоіндустріалізацію і матричне управління», проведеному в 2012 р. Інститутом економіки промисловості Національної академії наук України під керівництвом академіка О.І.Амоші, зазначено, що в Україні «відбулась масштабна структурна деградація з поглибленням неефективної спеціалізації на низькотехнологічних енерго- і ресурсомістких виробництвах і фактичною втратою низки галузей, передусім таких, що мають інвестиційне (підвиди машинобудування) і соціальне (легка промисловість) значення».

Для активізації економіки і усунення в ній структурних диспропорцій багато може зробити промисловість з виробництва взуття, шкіри, натурального хутра та взуттєвих матеріалів і комплектуючих виробів (підшов, каблуків, копилів тощо). Макроекономічний ефект від цієї підгалузі в Україні недооцінений, а він – величезний: річний обсяг ринку взуття у цих виробників становить 25 млрд. грн. (в роздрібних цінах в 1,5–2 рази більше) і може забезпечити на виробничих підприємствах до 150 тис. робочих місць.

На жаль, з різних причин внутрішній ринок взуття – це на 80% імпортна продукція, частину якої ввозять з порушенням митних правил.

Іншим вагомим чинником конкурентоспроможності є те, що взуття – товар для людини, який має враховувати потреби індивідуума щодо якості й асортименту. В цьому питанні українські виробники мають суттєві досягнення.

Ліга «Укршкірвзуттяпром» систематично запрошує працівників Секретаріату Кабінету Міністрів, Міністерства економічного розвитку і торгівлі та Мінпромполітики України відвідувати Міжнародну промислову виставку взуття, яка двічі на рік проходить в Києві і де можна побачити реальний асортимент взуття, що виготовляють десятки українських виробників з різних регіонів: від Донецька і Харкова до Львова та Одеси. Причому це не «унікальні виставкові екземпляри», а конкретна серійна продукція, що пропонується оптовим і роздрібним торговельним закладам.

Реакція представників владних органів така: «Невже це справді взуття наших виробників?! Де це взуття можна придбати?».

Об'єктивним підтвердженням високого рівня якості вітчизняного взуття є також значні обсяги експорту: 13,5 млн. пар в 2012 р., 5,7 млн. пар за січень-квітень 2013 р. Майже половина експорту припадає на країни Європейського Союзу (Італія, Польща, Чехія, Румунія, Бельгія та ін.), решта – на Росію, Білорусь та Казахстан. Приємно, що більша частина взуття на експорт виготовляється не за давальницькими контрактами, а є на 100% власною продукцією вітчизняних виробників.

Наразі, взуттєвоки України далекі від того, аби бути спокійними за перспективу розвитку свого виробництва. Більше того, останнім часом виробники спостерігають негативні тенденції для власного бізнесу, що закономірно викликає занепокоєння і у Ліги «Укршкірвзуттяпром».

Проведене вивчення ситуації свідчить про те, що для створення стабільних перспектив розвитку виробництва взуття, шкіри і комплектуючих виробів в Україні (а це дасть змогу створити десятки тисяч нових високопрофесійних робочих місць та наростити на багато мільярдів роздрібний товарообіг саме вітчизняного взуття) необхідно насамперед усунути недобросовісну конкуренцію імпоротної продукції.

Висока якість українського взуття підтверджується тим, що значна його частина експортується в країни Євросоюзу.

Відродження галузі залежить ще і від того, чи буде легка промисловість забезпечена кваліфікованими кадрами.

На щастя, вдалося зберегти потенціал їх підготовки. Головним у цій сфері є Київський національний університет технологій та дизайну, який об'єднує цілу низку навчально-наукових закладів в Україні і забезпечує підготовку кадрів за такими конче потрібними промисловості професіями, як хімік-технолог виробництва шкіри, технолог взуттєвого виробництва, модельєр-конструктор взуття тощо. Вимоги сьогодення сприяли появі протягом останніх років, крім класичних «технологій виробів із шкіри» та «конструювання виробів із шкіри», нових спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка магістрів та фахівців зі спеціальності «проекткування взуття та галантерейних виробів», а також «експертиза виробів із шкіри», «комп'ютерний дизайн взуття», «сервісні технології». КНУТД – альма-матер для більш ніж 7 тис. фахівців взуттєвої та шкіргалантерейної підгалузі. Це інженерна еліта, технологічний корпус фахівців та топ-менеджмент малих, середніх, великих підприємств України, Росії, Болгарії, Угорщини, Чехії, Куби, Монголії та інших країн. Значна частина з них успішно працюють на взуттєвих і шкіряних підприємствах України.

Фахівці стверджують, що університет став науково-дослідною базою галузі, де вчені працюють на вимогу завтрашнього дня. Про конкретні напрацювання йтиметься далі.

Надзвичайно важливою подією для легкої промисловості є наукові розробки прикладного значення. Так, авторський колектив у складі С.С.Гаркавенко, І.М.Грищенка, А.Г.Данилковича, Е.Є.Касьяна, В.П.Коновала, В.П.Плавана, Н.Є.Скиби, О.Г.Жигочького та В.І.Ліщука на базі КНУТД виконав наукові технологічні й проектні розробки за темою: «Поліфункціональні шкіряні і хутрові матеріали».

В рамках цієї роботи промисловість отримала цілу низку практичних рішень щодо зменшення енерговитрат, екологічного навантаження і покращення якості й розширення асортименту натуральної шкіри та хутра для взуття.

А ще – нові циклотермічні способи створення фіксації форми заготовок взуття з криоскопічним обробленням його деталей, що відповідають світовому рівню; метод проектування технологічних процесів складання взуття та шкіргалантерейних виробів за модульним принципом; нові ресурсозбе-режні технології формоутворення взуття.

Розроблено механізм цільового розволокнення ресурсів й теоретичні основи технологій переробки шкіряних відходів у композиційні матеріали (зокрема, для взуттєвого виробництва).

Запропоновано концепцію формування конкурентоспроможності шкіряних матеріалів, взуття та шкіргалантерейних виробів під час проектно-технологічних робіт за умов невизначеності чинників зовнішнього середовища, зменшення обсягів сировинних ресурсів, імпорту продукції, монополізації ринку.

Великий попит мають комп'ютерні програми для автоматизованого розрахунку параметрів стоп та проектування контурів копила тощо.

Завдяки впровадженню у виробництво ці розробки дуже позитивно вплинули на ефективність національного виробництва натуральної шкіри і хутра, взуття та шкіргалантерей. Зокрема, ефективному застосуванню поліфункціональних шкіряних матеріалів сприяло розроблення нових типів й видів конструкції взуття для таких груп споживачів, як військовослужбовці, шахтарі, сталевари та інші робітники, що працюють за умов низьких і підвищених температур та водного середовища.

Загалом, комплекс названих вище робіт впроваджено протягом останніх років більш ніж на 20 шкіряних і взуттєвих підприємствах України та понад 10 підприємствах за кордоном (Литва, Молдова, Естонія, Німеччина, Чехія, Іспанія, Польща). Авторський колектив одержав 108 авторських свідоцтв і патентів на винаходи та корисні моделі СРСР, України і Росії. Захищено 9 докторських і 34 кандидатські дисертації. Загальний фактичний економічний ефект від впровадження цієї комплексної роботи становить 3,24 млрд.грн. За період 2000–2012 р. на трьох підприємствах вдалося запобігти екологічного збитку на суму 175,2 млн.грн. Роботи науковців свідчать про те, що легка промисловість має потужну підтримку з вагомим потенціалом для її розвитку для збільшення частки вітчизняних товарів на внутрішньому ринку.

Насамкінець торкнуса надзвичайно важливої як для виробників, так і для споживачів проблеми оцінювання та вибору якісного взуття. Проблема в тому, що на полиці крамниці споживач не може відрізнити якісне взуття, виготовлене з дотриманням технології, від неякісного. Така проблема існує в усьому світі. Тому споживач орієнтується на логотип фірми. В Італії, наприклад, майже 1000 виробників виготовляють взуття власних торгових марок. Зрозуміло, що споживач не може пам'ятати всі ці назви, однак орієнтиром є загальний бренд – «Made in Italy». На жаль, «Зроблено в Україні» ще не є таким брендом.

Проте десятки українських підприємств виробляють взуття світового рівня якості. Аби споживачам легше було зорієнтуватися, Ліга «Укршкірвзуттяпром» реалізує програму, згідно з якою уже десять найавторитетніших українських виробників взуття отримали право наносити на свою продукцію текст: «Виробник з надійною репутацією», який захищено від несанкціонованого застосування свідоцтвом Державної служби інтелектуальної власності України.